

Leto dni delovanja

Te dni mineva leto od ustanovitve mestne konference ZK Ljubljane. To je razmeroma kratek čas za pregledovanje rezultatov, vendar lahko kljub vsemu ugotovimo, da je bilo to leto v ljubljanski organizaciji leto gibanja in velike aktivnosti. Seveda je temu prispevalo tudi pismo predsednika ZKJ in izvršnega biroja. Zato so v uredništvu Komunističnega združenja ljubljanske mestne konference ZKS Vinka Hafnerja, da odgovori na nekaj vprašanj. Objavljamo tisti del odgovorov na vprašanja odgovornega urednika Vojka Krivokapiča, ki zadeva delovanje konference ZKS Ljubljana.

KOMUNIST: Kmalu bo poteklo leto, odkar je po daljši prekinutvi spet začela delovati mestna konferenca Zveze komunistov Ljubljana in ste bili izvoljeni za sekretarja njenega komiteja. Zanima nas, kako ocenjujete dogajanja v ljubljanski organizaciji zveze komunistov v tem obdobju in kakšna je njihova povezanost z dogajanjem v Sloveniji in Jugoslaviji.

HAFNER: Leto je vsekakor kratko obdobje za dajanje temeljitejših ocen o delovanju ljubljanske organizacije zveze komunistov. V tem obdobju so vendarle potekala zelo pomembna dogajanja v celotni Zvezi komunistov Jugoslavije in Slovenije, ki so nujno vplivala tudi na delovanje naše ljubljanske organizacije. Mislim predvsem na 21. sejo predsedstva ZKJ, ki ni bila pomembna le zaradi obravnave znanih razmer v Zvezi komunistov Hrvatske, temveč so njene ugotovitve in sklepi trdo pretresli vse jugoslovanske komuniste, seveda tudi ljubljanske. Sledila je, kot veste, druga konferenca ZKJ, ki nam je dala s svojim akcijskim programom popolnejšo oceno političnih dogajanj, obenem pa tudi dobro podlago za notranjo učvrstitev zveze komunistov in njeno večjo akcijsko učinkovitost. Ko se je že pokazala nevarnost, da bomo komunisti začeli popuščati v svoji začetni zavzetosti, pa je prišlo pismo predsednika Tita in izvršnega biroja, ki je tudi ljubljanske komuniste močno vzpodbudilo k okrepljeni politični aktivnosti. Pomembna za nas je bila tudi 29. seja centralnega komiteja ZKS, ki je obravnavala zlasti vprašanja idejne enotnosti v republiškem političnem vodstvu.

Delovanje ljubljanske organizacije

KOMUNIST: Kako se je to odrazilo v ljubljanski organizaciji zveze komunistov?

HAFNER: Mislim, da je vse to privedlo do očitne stremenitve komunistov od prejšnjega samozadovoljstva ali malodušja; privedlo je do naglega preobrnja njihove odgovornosti za uspeh samoupravnega socialističnega razvoja, ki smo ga komunisti programirali in se zanj borili. In kar je tudi važno, vzbudilo je pri komunistih občutek lastne ogroženosti pred nazadnjaškimi, konzervativnimi

silami v naši družbi, ki so postajale vse bolj agresivne prav zaradi naše notranje idejne razdvojenosti, premajhne politične aktivnosti in pogostega oportunizma.

V prejšnjem obdobju so mnoge partijske organizacije v Ljubljani praktično prenehale delovati. Saj se v enem ali dveh letih niso niti enkrat sestale, niso sprejele niti enega novega člana in izgubile so vsak progresiven vpliv na delovanje in razvoj svoje delovne organizacije ali krajevne skupnosti. Zdaj gotovo ni nobene organizacije zveze komunistov v Ljubljani več, ki ne bi imela v obdobju enega leta že nekaj sestankov in ne bi obravnavala aktualnih političnih vprašanj. Ne mislim, da pogostejši partijski sestanki že sami po sebi pomenijo nekakšen kvaliteten preobrat v aktivnosti in politični učinkovitosti komunistov. Vendar je tudi to napredek. Saj se moramo najprej sestati, se nekako postrojiti in prešteti, da bi se sploh mogli dogovoriti o svojih nalogah na različnih področjih delovnega udejstvovanja. Mnoge organizacije imajo zdaj že zelo konkretne delovne programe in tudi že prve očitne uspehe svoje aktivnosti. Preštevajo se, spet sprejemajo nove člane ter izločajo povsem neaktivne ali izprijene. Skratka, vsi deli ljubljanske partijske organizacije so se bolj ali manj razgibali, s tem pa se bo postopno krepila tudi njihova praktična politična učinkovitost in idejna naravnost.

Ni nasprotij med mestom in občinami

KOMUNIST: Kako iz teh vidikov ocenjujete delovanje občinskih vodstev zveze komunistov v Ljubljani, ki so se prav tako formirala šele pred poletnim letom na pobudo in ob neposredni angažiranosti predsednika centralnega komiteja Franceta Popita. Kakšne koristi in obenem kakšne probleme je prinesla omenjena organizacija v delovanju celotne ljubljanske organizacije zveze komunistov?

HAFNER: Zagotovo lahko trdim, da je pokazala omenjena reorganizacija oziroma ustanovitev občinskih konferenc zveze komunistov že v tako kratkem obdobju mnoge koristne rezultate in tako potrdila svojo utemeljenost. S tem ne

mislim reči, da je treba celoten napredek v delovanju ljubljanske partijske organizacije pripisati ravno tej reorganizaciji. Vendar ni dvoma, da so danes občinska vodstva najbolj aktivna in učinkovita dejavnika v utrjevanju in preobrazbi celotne ljubljanske organizacije. Z njimi je po eni strani nastal nujen vmesni člen med zelo številnimi osnovnimi organizacijami in mestnim partijskim vodstvom, torej člen, ki je zagotovo učinkovitejši od prejšnjih četrtinskih komitejev. Po drugi strani pa se je s tem organizacija zveze komunistov prilagodila komunalni ureditvi oziroma delovanju občin v Ljubljani ter se na ta način organizirano pojavila na zelo pomembnem mestu družbenega snovanja in odločanja. Vse to dokazuje, da ustanovitev občinskih partijskih vodstev v Ljubljani ni bila zgolj ali predvsem operacija organizacijskega pomena, kot so to skušali dokazati njeni nasprotniki, temveč je imela tudi izreden vsebinsko politični pomen.

KOMUNIST: To je res. Vendar prinaša delovanje občinskih partijskih vodstev zagotovo tudi določene probleme pri delovanju celotne mestne organizacije in njenega vodstva. Saj nujno slabi njegove neposredne stike s partijsko in delovno bazo, obenem pa lahko podpira tudi lokalistične težnje posameznih občin ter tako otežuje oblikovanje nujno enotne politike ljubljanske zveze komunistov v družbenopolitičnih in ekonomskih zadevah, ki so skupnega pomena za celotno mesto.

HAFNER: Takšni problemi se seveda pojavljajo kot nujna posledica nekaterih posebnih interesov in teženj posameznih občin oziroma delov mesta, kar se potem očitno kaže tudi v stališčih organiziranih političnih dejavnikov, vključno z občinskimi vodstvi zveze ko-

munistov. Vendar se mi zdi, da se takšna nasprotja med mestom in občinami zdaj celo lažje in smotrneje razrešujejo kot v prejšnjem obdobju, ko še ni bilo občinskih partijskih vodstev. Le-ta se namreč zdaj učinkoviteje uveljavljajo kot važen sooblikovalec enotne mestne politike, obenem pa tudi kot učinkovit posredovalec v razreševanju nasprotij, tako med mestnimi in občinskimi institucijami, kot tudi med občinami in delovnimi organizacijami. Zato se tudi pri delovanju mestne konference zveze komunistov kar najbolj izogibamo neke hierarhične razmejitve pristojnosti med mestno in občinskimi konferencami, ker imamo le-te po eni strani za samostojna občinska vodstva, po drugi strani pa za sestavni del enotnega vodstva ljubljanske partijske organizacije. Takšno načelo vsebujejo tudi pravkar sprejeti statutarni sklepi o organiziranju in delovanju mestne in občinskih organizacij ZK v Ljubljani.

IZ MAKSIMARKETA: Dnevno gre skozi prodajne prostore od 15.000 do 20.000 ljudi

Odločilni vpliv delavca

Poleg bremen, ki mu jih nalaga obveznost na delovnem mestu, si je pred kratkim Zvone Novak naložil še eno, prav nič manj odgovorno in zahtevno. Postal je namreč sekretar aktiva komunistov — neposrednih proizvajalcev pri občinskem komiteju ZK Ljubljana Center.

»Aktiv šteje 35 članov, od tega je 23 neposrednih proizvajalcev,« je povedal in dodal, da se prav gotovo ne bodo ustavili pri teh številkah.

»Vsekakor je pred menoj težka naloga, vzela pa mi bo gotovo tudi precej časa. Gradiva in problemov je veliko, če bomo lahko vse tudi naredili, bomo lahko resnično zadovoljni.«

»Pa nimate prav nič treme, funkcija sekretarja aktiva navsezadnje ni prav lahka?«

»Najtežji bo seveda začetek, tega se vsi zavedamo. Tovariš Roman Albreht nam je obljubil vsi pomoč pri »porodni« težavi, zato mislim, da bomo dobro zvožili.«

Potegnil je iz aktovke šop listov in mi kar z dnevnega reda prve seje prebral nekaj točk:

Razprava o sprejemanju novih članov v delovnih organizacijah; razprava o delovni kontroli; delitveni odnosi itd. ... Obetajoč začetek, ni kaj reči, treba bo kar pošteno zavijati rokave ...

»Kakšna je po vašem mnenju največja vrednost teh aktivov komunistov delavcev?«

»Mislim, da se morajo tudi člani teh aktivov kot vsi komunisti spoprijeti v glavnem z dvema naloga — oblikovanje in uresničevanje politike zveze komunistov. Smernice in stališča so bile skoraj vedno pozitivne in dobre, prema-

lo pa je bilo rezultatov, zato menim, da je uresničevanje politike najpomembnejši del našega delovanja. Glede na naš, specifični zorni kot neposrednih proizvajalcev, bomo lahko veliko storili, predvsem kar zadeva napore pri izva-
janju ustavnih dopolnil in razvijanja samoupravljanja nasploh.«

Ko so se pojavili prvi aktivni vrste, so našli na različne odmeve, mnogi so jih celo poimenovali s »korektivni«, ki naj bi korigirali politiko vodstev, po socialni sestavi velikokrat žal premalo delavsko usmerjenih ...

»Ne, ne bi se strinjal s tem. Res so včasih nastajale razlike v pogledih zaradi različnih zornih kotov ali interesov, če hočete. Toda politika, ki jo zdaj vodi ZK, je naša politika, zato moramo poskrbeti, da bo čimprej zaživela v praksi,« je odločno dejal novi sekretar aktiva.

Tovariš Novak je član zveze komunistov od leta 1956, ko so ga kot odpravnika vlakov sprejeli v Črnomlju. Od takrat se je po njegovem mnenju marsikaj spremenilo, tako v načinu dela kot v odnosu ljudi do te organizacije.

»Zdi se mi, da precej časa nismo imeli pravega zaupanja med ljudmi. Smernice, ki smo jih sprejemali, so le

redko našle pot do uresničitve, to pa je bilo slabo. Sedaj, predvsem po pismu tovariša Tita, je razpoloženje drugačno. Ljudje nam zaupajo, pričakujejo od nas akcije in v tem jih ne smemo razočarati.«

»Na dnevnem redu torkove seje imate tudi razpravo o sprejemanju novih članov ...«

»Da, temu vprašanju bomo posvetili še posebno pozornost. Številčno je članstvo v zadnjem času precej upadlo, zlasti je malo mladih in delavcev. Navadno so kampanje sprejemanja potekale takole: dogovorili smo se, da bomo nekaj mladincem predlagali vstop v ZK, pomenili smo se z njimi, jih sprejeli, potem pa zaspali na teh »kadrovskih lovorikah«. Zato ni čudno, če se je toliko mladih članov porazgubilo, saj z njimi ni nihče delal. Sedaj imamo priložnost, da te napake popravimo. Zadnji dogodki so pokazali, da imajo tudi mladi zaupanje v politiko ZK, zato jih ne bo težko pridobiti. To je naša prihodnost, starega človeka nima smisla prepričevati. Ena naših glavnih nalog v aktivu bo torej, da preverimo stanje v mladinskih organizacijah in s tem možno, kako okrepiti naše članstvo.«

Tudi o delavski kontroli kot sestavnem delu samoupravljanja bo na se-

stankih aktiva komunistov delavcev občine Center večkrat tekla beseda. Tovariš Novak meni, da so v zmoti tisti, ki delavsko kontrolo povezujejo le z javnimi spiski osebnih dohodkov, kilometrine, dnevnic itd. ...

»Vsak delavec v podjetju mora dobiti pregled nad celotnim poslovanjem, zlasti nad tem, kako razpolagajo s sredstvi, ki jih je on ustvaril. Tudi to, kakšne so perspektive podjetja, kako izvajajo stabilizacijske predpise, mora postati stvar delavca. Skratka, imeti mora čist pregled nad dogajanjem v kolektivu. Seveda vsak ne bo mogel presojevati pravilnosti števil in podatkov, mnogih to tudi zanimalo ne bo, toda ljudi je treba vzgajati in jih izobraževati. Samoupravljanje tako ne bo le dviganje rok na sestankih.«

O marsičem bi se še lahko pogovarjali, toda moj sogovornik je začel nekam pogosto gledati na uro. Povedal je, da se mu mudi na sestanek in pogovora je bilo s tem konec. Kljub temu, da je imel tisti dan prosto ... Da se je pa s tem že sprijaznil, je dejal in se nasmehnil, funkcija ga bo oropala še tistih nekaj ur, ki jih je doslej lahko preživel doma z družino.

Večkrat sem že razmišljal, kako nekateri ljudje zmorejo vse napore, ki jim jih nalagajo delo in najrazličnejše funkcije ter zadolžitve. Številne žrtve in odpovedovanja, ki so potrebna pri aktivnem družbenopolitičnem delu, gotovo morajo biti z nečim poplačane. Morda je to zavest, da te potrebujejo, da nekaj stori, tudi za druge? Ko bodo torej v aktivu seštevati prve rezultate svojih prizadevanj, bo to gotovo najdragocenejša »sejnin« ...